

znalosti tohoto obsahu povolenia, po pr. prípadných všeobecných predpisov Národných bank a k o j e h o s ú č i a s t k y [vo Sbíerke zákonov a nariadení neboly o súkromných kompenzáciach v pomere k Rumunsku vôbec žiadne predpisy vyhlásené, krome všeobecných zmienok v pozdejších opatreniach Národnej banky Čs. č. 245/1934 Sb. z. a n. (čl. 17), č. 54/1935 Sb. z. a n. (čl. 17) a č. 74/1936 Sb. z. a n. (čl. 12)], nemožno tento spor vôbec posúdiť, najmä nemožno posúdiť opodstatnenosť námietky žalovanej firmy, že po prípade akým spôsobom bola sporná dohoda (podľa obsahu devizového povolenia, ktorý podľa úmyslu samých sporových strán bol súčasťou už samej smluvy) podmienená tým, že sa žalovanej strane skutočne podarí vzájomný dovoz kukurice z Rumunska. Ak to bolo podmienkou povolenia, odpadne potreba zaoberať sa zvlášť námietkou žalovanej strany o význame hospodárskeho účelu sporného ujednanania, ako významnej pohnutky obidvoch strán; v zápornom prípade však nebude — z dôvodov napadnutého rozsudku — možno hovoriť o tom, že s týmto údajným hospodárskym účelom žalovanej strany počítala aj žalujúca strana a tým odpadne aj poukaz dovolacej žiadosti na rozhodnutie Úr. sb. č. 70. Neprávom preto pominul odvolací súd navrhovaný dotaz na Národnú banku Čs. v spomenutom smere, lebo však vyložený obsah devizového povolenia je otázka skutková a nie právna. Zo zistených podmienok tohoto povolenia bude teprv možno posúdiť tiež, či žalobné plnenie je právne dovolené, najmä aj v tom smere, či žalujúca strana môže sa ho domáhať do vlastných rúk, lebo však žalovaná strana podľa dohody zo dňa 27. marca 1934 zaviazala sa platiť na »kompenzačné konto« a nie priamo žalujúcej strane.

Poznamenáva sa, že v prípade potreby bude tiež treba objasniť, čo to bol formulár C, o ktorom je v spore reč, aby sa mohlo posúdiť, ktorá zo sporových strán mala sa o tento formulár C postarať, najmä, či a v akom pomere bol k vývoznému povoleniu pre kukuricu z Rumunska, ktoré podľa dohody zo dňa 27. marca 1934 mala obstaráť žalujúca strana.

Bolo preto treba podľa § 543 Osp. rozhodnúť, ako sa stalo.

Otázkou, či žalujúca strana dala žalovanej strane svoju exportnú valutu v Rumunsku k dispozícii a tedy sama smluvu splnila alebo nie, sa Najvyšší súd nezaoberal, lebo žalujúca strana po tejto stránke v odpovedi vytýka dovolacej žiadosti žalovanej strany neprípustné novoty, čo ovšem nebráni tomu, aby v novom odvolacom pokračovaní táto otázka nebola vzatá na pretras.

Čís. 15869.

I. O otázke, či pohľadávka maďarského veriteľa, vzniklá pred 26. februárom 1919 v starých korunách rakúsko-uhorských proti československému dlžníkovi, zanikla úplne alebo čiastočne prevodom na tuzemskú osobu, nemôže rozhodovať súd (exekučný súd).

II. Riadny súd nemôže záväzne rozhodnúť o tom, či sa na určitú pohľadávku vzťahuje pokračovanie podľa oddielu V. Úmluvy č. 55/1930 Sb. z. a n., ak si na ňu činí nárok Čsl. zúčtovací ústav.

(Rozh. zo 4. februára 1937, R IV 9/37.)

Nehnutelnosti firmy R. a spol. na Slovensku byly pred 26. februárom 1919 zaŕažené záložným právom po výšku 1,500.000 K v prospech M. banky v Budapešti. V roku 1927 bolo na toto záložné právo poznamenané exekučné záložné právo po výšku 550.000 Kč v prospech M. banky v likvidácii, filiálky v Košiciach. Pohľadávka tejto filiálky bola r. 1932 cedovaná na K. banku v Košiciach a cesia bola aj pozemnoknižne prevedená.

Súd I. stolice pri rozvrhu výťažku vnútenej správy prikázal zbytok výťažku podľa pozemnoknižného stavu veriteľke K. banke v Košiciach na čiastočne uspokojenie jej pohľadávky s tým odôvodnením, že veriteľkou je podľa pozemnoknižného stavu tuzemská banka, nejde tedy o pohľadávku cudzozemského veriteľa a preto súd nevyhovel písomnej žiadosti Čsl. zúčtovacieho ústavu — ktorý pri rozvrhu výťažku vnútenej správy nebol zastúpený ale bol o termíne len uvedený — aby zbytok výťažku vnútenej správy bol uložený do súdneho depozitu. Rekurzný súd na rekurz Čsl. zúčtovacieho ústavu zmenil usnesenie súdu I. stolice a nariadil, aby zbytok výťažku vnútenej správy bol ponechaný naďalej v súdnom depozite až do skončenia príslušného pokračovania Čsl. zúčtovacieho ústavu.

Na j v y š š í s ú d rekurz veriteľky K. banky v K. zamietol.

D ô v o d y:

Podľa výpisu z pozemnoknižných protokolov kat. územia obce T. č. 1 a kat. územia obce H. č. 239 je s poradím 2. augusta 1918 aj používanie nehnuteľností, zapísaných v týchto protokoloch, dosiaľ zaŕažené záložným právom po výšku 1,500.000 K s prísl. v prospech budapeštianskej firmy M. Nezáleží na tom, že na toto záložné právo bolo r. 1927 v prospech M. banky v likv. filiálky v Košiciach, resp. r. 1932 v dôsledku cesie v prospech K. banky v Košiciach poznamenané exekučné právo záložné po výšku 550.000 Kč s prísl., lebo z toho ešte nevysvitá, že záložné právo spomenutej budapeštianskej firmy zaniklo, najmä, že úplne zaniklo alebo ináč netrvá. Ostatne otázku tohoto zániku (netrvania) pohľadávky budapeštianskej firmy a konečne ani otázku jej prípadného čiastočného zániku »prevodom« spomenutej čiastky 550.000 Kč na M. banku v likv. filiálku v Košiciach nemôže rozhodovať súd, tým menej exekučný súd, lebo dňa 26. februára 1919 bol dlžníkom tejto pohľadávky nesporne Gustav R., bývajúci na území Čsl. republiky, a veriteľom podľa obsahu pozemkových kníh budapeštianska firma, takže nie je vylúčené, že ide o pohľadávku resp. záväzok, pri ktorých byly takéto prevody už podľa § 3, odst. 3 nariadenia č. 224/1924 Sb. z. a n. a sú aj teraz podľa čl. 9. Úmluvy č. 55/1930 (zák. č. 51/1930) Sb. z. a n. bez významu a na ktoré se vzťahuje pokračovanie podľa oddielu V. cit. Úmluvy, odkázané výlučne do kompetencie orgánov, uvedených v čl. 13 tejto úmluvy (čl. 22 úmluvy). Riadny súd vôbec nemôže záväzne rozhodnúť o tom, že určitá pohľadávka resp. záväzok do tohoto pokračovania nepatrí, ak činí si na takúto pohľa-

dávku nárok Čsl. zúčtovací ústav, hoci podmienený len výsledkom zavedeného pátrania.

Rozhodným je, že pohľadávka spomenutej budapeštianskej firmy nie je v pozemkovej knihe formálne dosiaľ vymazaná a nemôže preto pri rozvrhu výťažku vnúternej správy byť pominutá (§ 190, po pr. 191, odst. 3 ex. zák.*). Na tom nič nemení, že sa Čsl. zúčtovací ústav na rozvrhové pojednávanie nedostavil (§ 192, odst. 4 ex. zák.). Dokiaľ nie je spomenutými povolanými orgánmi rozhodnuté o pohľadávke budapeštianskej firmy, nemôže byť reči o tom, že by zo zbytku výťažku vnúternej správy zbývalo niečo na prípadnú pohľadávku zadnejšej veriteľky K. banky v Košiciach, ako cesionárky M. banky v likv. filiálky v Košiciach, bez ohľadu na to, či je táto cesia platná alebo neplatná.

Čís. 15870.

Keď bolo smluvne vymienené zaplatenie pohľadávky prostredníctvom šekového úradu (poštovnej sporiteľne), a keď dlžník uvedomil veriteľa, že úhradu na pohľadávku smluvne vymieneným spôsobom poukázal, veriteľ mu však neoznámil v trojročnej lehote (posl. odst., § 2 nar. č. 415/1919, resp. § 15 zák. č. 143/1930 Sb. z. a n.), že peniaze nedostal, sám si zavinil, že sa mu nedostalo smluvným spôsobom poukázaného plnenia.

(Rozh. z 11. februára 1937, Rv IV 540/36.)

Žalobník, ktorý dodal v roku 1926 pre Čsl. štát rôzne stolárske a zámočnické práce, domáhal sa na žalovanom Čsl. štáte zaplatenia zbytku smluvnej odmeny v sume 15.705 Kč 04 h. S ú d I. s t o l i c e žalobe vyhovel a uviedol v d ô v o d e c h svojho rozsudku v podstate toto: Podľa zadávacej zmluvy, uzavrenej medzi sporovými stranami dňa 19. septembra 1925, mali sa všetky platby žalovaného Čsl. štátu konať prostredníctvom poštového šekového úradu. Podľa predloženého šeku poukázal žalovaný Čsl. štát zo svojho šekového účtu požadovanú sumu žalobníkovi dňa 28. decembra 1927, o tom však, že táto suma bola žalobníkovi skutočne vyplatená, niet dôkazu, lebo poštová sporiteľna (nástupkyňa pošt. šek. úradu) zničila už doklady o výplatách vzhľadom na to, že doba, po ktorú je povinná doklady tieto uschovať, už uplynula. Vzal preto súd na základe prísaznej výpovedi žalobníka za dokázané, že požadovaná suma mu pošt. šek. úradom nebola vyplatená. — Ustanovenie zadávacej zmluvy, že platby sa majú konať prostredníctvom pošt. šek. úradu, neznamena, že žalobník tým určil pošt. šek. úrad za svojho plnomocníka k prijatiu platieb, ale len toľko, že žalovaný Čsl. štát si určil spôsob, ako bude platby prevádzať. Ak tedy žalovaný Čsl. štát platil týmto spôsobom, išlo to na jeho nebezpečenstvo a musel by dokázať, že pošt. šek. úrad poukázanú sumu žalobníkovi skutočne vy-

*) § 210 ex. zák.